

Fængselsfunktionæren

4

Dansk Fængselsforbund

April 2009

3 Leder

4 Ny rolle til fremtidens fængselsbetjent?

5 Retsordfører: Kriminalforsorgen er forsømt i forhold til politiet

6 Nedtones vold og trusler i Kriminalforsorgen?

8 En sten for meget i rygsækken

9 Fortsat usikkerhed om tillidsmandsarbejdet

10 Bander skaber utryghed i fængslerne

12 Kriminalforsorgen kender ikke alle bandemedlemmer

13 Politikerne vil have de unge ud af banderne – og fængslerne

14 Tør du nedbryde barriererne

18 Motorcykeltræf i Tyskland

19 Debat

19 Navne

20 Fængselsforbundsbank

Forsidebillede:

I slutningen af marts 2009 blev der, som følge af bandekrigen, oprettet en arrestafdeling i Statsfængslet i Vridsløselille til banderelaterede indsatte.

Udgivet af Dansk Fængselsforbund
Ramsingsvej 28 A, st. th.
2500 Valby
Tlf. 7255 9976 - Fax 7255 9990
www.danskfaengselsforbund.dk

Redaktion: Forbundsformand
Kim Østerbye (ansvh.)

Redaktør: John Rasmussen
Talosvej 7, 2770 Kastrup
Tlf. 3250 2037 - Mobil 4074 1487
E-mail:
fagblad@danskfaengselsforbund.dk

Layout, produktion og tryk:
Imprint Grafiske Løsninger
Thurøvej 8 · 4700 Næstved
Tlf. 5572 6692 - Fax 5572 7320
imprint@imprint.dk
www.imprint.dk

ISSN: 0902-8897

Indlæg til Fængselsfunktionæren:
Artikler modtages på CD-rom, gerne med udskrift eller pr. e-mail. Husk at angive navn, stilling og tjenestested i tilfælde af spørgsmål fra redaktionen. Indlæg til »Debat« må max. være på 750 ord eller 4500 tegn incl. mellemrum. Foto modtages gerne. Hvis de ønskes retur, bedes det anført.

Indlæg senest den 14. i måneden før optagelse.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionens holdning eller forbundets mening.

Skrid ind over for mobning og sexchikane

LEDER

Af Kim Østerbye,
formand for
Dansk Fængselsforbund

Jeg tror, at omgangstonen i Kriminalforsorgen er blevet bedre gennem de sidste år. Der er for eksempel langt bedre dialog mellem personalet og de indsatte, end tidligere.

Alligevel er der stadig problemer med den måde, vi omgår hinanden på. Det er i hvert fald budskabet fra de knap 3.000 medarbejdere, som har svaret på spørgsmålet om arbejdsmiljøet i trivselsundersøgelsen.

Undersøgelsen viser, at både mobning og sexchikane er et større problem i Kriminalforsorgen end på andre arbejdspladser. Med hensyn til sexchikane er det først og fremmest de indsatte, som er kilden til problemet. Det er dem, som er hovedårsagen til, at sexchikane

forekommer mere end dobbelt så ofte i Kriminalforsorgen i forhold til andre arbejdspladser.

Det er et problem, som vi skal være opmærksomme på. Det skal have en klar negativ konsekvens, hvis en medarbejder bliver chikaneret. Hverken vold, trusler eller sexchikane er acceptable virkemidler. I den forbindelse er det vigtigt, at supervision bliver et tilbud i alle institutioner, så medarbejderne får mulighed for at få bearbejdet de negative oplevelser.

Omkring mobning bliver vi i højere grad nødt til at kigge på os selv. Hver femte medarbejder blev sidste år udsat for mobning – dobbelt så mange som på andre arbejdspladser – og mobberen var i de fleste tilfælde en kollega eller en leder.

Det er uacceptabelt, at medarbejdere gang på gang overskrider grænser for god tone. Mobning hører ikke hjemme nogle steder – heller ikke hos os. Det sker desværre, at kollegaer forlader Kriminalforsorgen på grund af mobning.

Og beklageligt nok er det typisk offeret og ikke den skyldige, som vælger at sige op.

Der er altså brug for selvransagelse på dette punkt. Det gælder både, når mobningen foregår bevidst med tanke på at nedgøre en kollega. Og når det sker uforsætligt. Altså når for eksempel en sjov bemærkning bliver opfattet forkert af en kollega.

Begge situationer er uacceptable. Nok er omgangstonen til tider hård i fængsler og arresthuse – det kan ikke undgås, når man til daglig færdes med landets hårdeste kriminelle – men tonen må aldrig blive så hård, at det opfattes som mobning.

Vi får ikke forbedret arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen alene ved mere uddannelse, bedre ledelse og flere meningsfulde arbejdsopgaver.

God trivsel kræver også en god tone i hverdagen. Jeg håber derfor, at tallene for mobning er lavere, når trivselsundersøgelsen gennemføres næste gang. ■

Ny rolle til fremtidens fængselsbetjent?

Hvis der for alvor skal ske noget med arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen, så kræver det, at fængselsbetjenten får en klar rolle fremover. Det siger manden bag trivselsundersøgelsen.

Man kan ikke skabe en god arbejdsplads alene med regler. Hvis arbejdsmiljøet skal fungere i en moderne organisation, så skal der være tillid mellem medarbejdere og ledere, og alle ansatte skal være klar over, hvad de skal lave.

Det er budskabet fra professor Tage Søndergård Kristensen, der har været konsulent for Kriminalforsorgen i forbindelse med den store undersøgelse af medarbejdernes trivsel.

"Med trivselsundersøgelsen er arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen kortlagt. Resultaterne viser, at det er nogle fælles problemer, som går på tværs af Kriminalforsorgen. Det fremgår blandt andet, at det uniformerede personale har langt det dårligste arbejdsmiljø," siger forskeren, der gennem mange år har undersøgt arbejdsmiljøet på landets arbejdspladser.

Ifølge Tage Søndergård hænger trivselsproblemerne for opsynspersonalets blandt andet sammen med, at der er uklarhed om den rolle, de skal udfylde i Kriminalforsorgen. Der er en tendens til, at fængselsbetjente primært får tildelt Kriminalforsorgens kontrollerende opgave, altså at sikre at domstolens straffe bliver fuldbyrdet. Mens resocialiseringsopgaven, hvor man forsøger at motivere de indsatte til at leve en lovlydig tilværelse, tildeles andre medarbejdergrupper.

Denne rollefordeling ville måske ikke være et problem, hvis det var noget, som var klart defineret og kommunikeret til alle, men problemet er, at det er det ikke: "Det hedder sig, at fængselsbetjentene både skal kontrollere og resocialisere de indsatte, men i dagligdagen handler det mest om kontrol. Det er ofte uklart, hvor meget de skal gå ind i resocialise-

Professor Tage Søndergård Kristensen mener, at det uniformerede personale har langt det dårligste arbejdsmiljø blandt medarbejderne i Kriminalforsorgen.

ringsopgaverne," siger Tage Søndergård Kristensen.

Og usikkerheden omkring opgaverne giver grobund for problemer mellem de forskellige medarbejdergrupper.

"Hvis det er alle de andre, som laver de sjove ting, så kan det være svært at være fængselsbetjent. Det kan give gnidninger mellem de forskellige medarbejdergrupper. Fængselsbetjentene føler i nogle situationer, at aben bliver placeret hos dem. Det er dem, som skal stå for magtanvendelse, urintest og så videre, mens det at være gode venner med de indsatte overlades til andre medarbejdere. Det er frustrerende. Især hvis man samtidig bliver anklaget for at være negativ over for de indsatte," siger Tage Søndergård Kristensen.

Han opfordrer Kriminalforsorgen til at forbedre kommunikationen omkring medarbejdernes opgaver: "Der skal være klar information om arbejdsfordelingen. Hvad hører til den enkeltes arbejde? Hvem bestemmer hvad? Må medarbejderen handle, når lederen ikke er til stede? Og så videre."

Social kapital

Når der så er skabt større klarhed om de opgaver, som fængselsbetjentene skal løse, så er det vigtigt, at lederne har tillid til, at betjentene er i stand til at løse opgaverne.

"Trivselsundersøgelsen viser, at Kriminalforsorgen har ret store problemer, med det vi kalder social kapital. Det handler om tillid og retfærdighed i en organisation. At man stoler på hinanden. Det gennemsyrrer en arbejds-

plads, hvis der er problemer på dette område," siger Tage Søndergård Kristensen.

Og hvis man skal gøre noget ved dette problem, er der ingen genveje: "Ledelsen bliver nødt til at demonstrere, at de har tillid til deres medarbejdere. Man kan for eksempel skabe tillid ved at uddelegere opgaverne og tro på, at folk vil løse dem," siger han.

Omvendt er det nemt at undergrave tilliden: "Det kan man for eksempel gøre ved ikke at handle på problemer. Mange tror for eksempel, at trivselsundersøgelsen ikke vil blive fulgt op med handling. Hvis det sker, så har man et stort problem. Lav tillid gør det svært at få alle andre ting til at fungere."

Bedre ledelse

Tilliden på arbejdspladsen hænger sammen med ledelseskvalitet. Også på dette område er der ifølge Tage Søndergård Kristensen et forbedringspotentiale.

"Det er vigtigt at lede gennem sine medarbejdere og ikke over dem. Jeg mener, at man skal styrke ledelseskompетенzen i Kriminalforsorgen, så stilen bliver mere anerkendende. Man kan ikke styre en moderne organisation ved kun at styre efter regler," siger forskeren.

Han synes, at det er fint, at der er opstillet otte krav til lederne i Kriminalforsorgen. Især hvis kravene bliver ført ud i livet på de enkelte institutioner.

Mobning

Det sidste problemområde, som Tage Søndergård Kristensen fremhæver, er omfangsformerne i landets fængsler og arresthuse. Han mener, at trivselsundersøgelsen viser alarmerende resultater på dette punkt.

"Problemerne med mobning og sexchikane i Kriminalforsorgen er mere end dobbelt så store som på landets arbejdspladser generelt. Det er uacceptabelt. Det er vigtigt, at arbejdspladsen reagerer, når der sker den slags. Det værste, der kan ske, er, hvis man lader situationer passere uden at reagere på det. Det giver mobberen en fornemmelse af, at det er ok. Forebyggelse skal altså ske ved at gribe klart og konsekvent ind," siger han. ■

Af Søren Gregersen

Retsordfører: Kriminalforsorgen er forsømt i forhold til politiet

Der kan gøres meget mere for Kriminalforsorgen, mener retsordfører Karina Lorentzen fra SF, som har besøgt en række af Kriminalforsorgens fængsler.

Kriminalforsorgen er et negligeret område, hvor man dog forsøger at få det mest optimale ud af situationen. Sådan lyder SF's retsordfører Karina Lorentzens konklusion, efter hun har besøgt både åbne og lukkede fængsler i Kriminalforsorgen.

"Det personale, jeg har mødt ude på fængslerne, virker som om, de gør en stor indsats, der hvor de er. De er interesseret i deres arbejde og i de mennesker, de arbejder med," siger Karina Lorentzen.

Dog mener retsordføreren, at Kriminalforsorgen er blevet – og til stadighed bliver – forsømt, til skade for både de indsatte og de ansatte. Til forskel for politiet, som får tilført mange flere ressourcer.

"Man kan jo ikke have et politi, der ikke fungerer – så bliver borgerne vrede. Men der er ikke nær den samme presseopmærksomhed om de forhold, man arbejder under i Kriminalforsorgen. Det får ikke en stemme i debatten," siger Karina Lorentzen.

Hun mener, at det er et spørgsmål om ressourcer – hvor mange ansatte og hvilke programmer man har råd til at poste penge i.

På et besøg på Politigårdens Fængsel fik retsordføreren vist en optagelse af en voldsom magtanvendelse, som lige havde fundet sted og skyldtes de smalle gange på stedet: "Gangene på Politigårdens Fængsel er så smalle, at det blev umuligt for fængselsbetjentene at kom-

"Man kan jo ikke have et politi, der ikke fungerer – så bliver borgerne vrede. Men der er ikke nær den samme presseopmærksomhed om de forhold, man arbejder under i Kriminalforsorgen.

Det får ikke en stemme i debatten." Det siger Karina Lorentzen (SF), der har besøgt en række åbne og lukkede fængsler.

me til, da en indsat gik amok," siger hun.

Det betød, at ikke alle fire fængselsbetjente kunne komme kollegaen til hjælp: "De andre måtte stå og se til, mens den sidste lå og forsøgte at holde ham fast. Det er en meget svær situation at håndtere, og spørgsmålet er, om vi kan byde folk sådanne arbejdsforhold? Jeg ved godt, at man ikke kan lave om på en fredet bygning – men jeg synes, vi bør tænke over de arbejdsforhold, vi byder personalet. Der skal være fokus på sikkerheden," siger hun.

Også på de åbne fængsler kan det ifølge Karina Lorentzen være utrygt for fængselsbetjentene: "Her er der mange indsatte og ikke så meget personale, så når det brænder på, kan det være svært at håndtere," siger hun efter et besøg på Statsfængslet i Jyderup.

Fængsler ikke gearet til unge

Karina Lorentzen mener desuden, at det er et generelt problem, at alt for mange unge havner ude i de almindelige fængsler.

"De unge sidder jo reelt isolationsfængslet, fordi de bliver holdt adskilt fra de ældre kriminelle. Fængslerne er simpelt hen ikke gearet til de unge mennesker. De kommer på gårdtur for sig selv og får ikke den undervisning, de har brug for. Det er ikke optimale vilkår," siger retsordføreren.

Det er imidlertid ikke fængslets skyld, men derimod justitsministeren, som ikke har været opmærksom på problemet, mener Karina Lorentzen.

"Det er et problem, vi kommer til at se de næste år frem. Derfor har jeg bedt justitsministeren se på alternative muligheder. Man kunne for eksempel på den korte bane tage en arrest i brug og lave et særligt miljø for de unge, hvor de kunne færdes mere frit. Man kunne tilknytte pædagoger, og der kunne laves aktiviteter og skoleundervisning – akkurat som i de sikrede institutioner," siger hun. ■

Af Andreas Graae

Nedtones vold og trusler i Kriminalforsorgen?

Tillidsmænd stiller spørgsmålstegn ved fængslernes indberetning af vold og trusler i Kriminalforsorgen.

Ifølge den officielle statistik blev 350 medarbejdere udsat for vold og trusler i 2008. Det vil sige cirka hver tiende af Kriminalforsorgens godt og vel 3.000 fængselsbetjente.

Det er langt færre episoder end det tal, som medarbejderne selv giver udtryk for i trivselsundersøgelsen. I undersøgelsen, der blev gennemført blandt Kriminalforsorgens medarbejdere ved årsskiftet, svarede 32,2 procent ja til, at de havde været udsat for trusler om vold i løbet af 2008. Med andre ord mente omkring 1.000 fængselsbetjente, at de havde oplevet trusler. Det er tre gange flere end den officielle statistik.

Den store difference overrasker ikke Bo Sørensen, der er afdelingsformand for Dansk Fængselsforbund i Nyborg Statsfængsel. Han mener, at fængslet ikke indberetter alle voldsepisoder til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

"Ifølge den officielle statistik var der 28 episoder i 2008, men det tal stemmer ikke overens med min opgørelse. Ifølge den var der 48 episoder. Det er et stort problem, at vi ikke er enige om antallet af trusler," siger Bo Sørensen.

Personale- og sikkerhedskonsulent i Nyborg Statsfængsel, Hanne Rasmussen, stiller sig dog uforstående over for kritikken.

"Vi gennemgik i november alle voldsepisoder med næstformanden fra Dansk Fængselsforbunds lokalafdeling. Han godkendte vores opgørelse, så jeg undrer mig over, at man nu kritiserer vores tal. Vi har ingen interesse i at skjule voldsepisoder, og vi lægger ikke et skøn over episoderne, inden de bliver

indberettet. Vi vil ikke sidde og bestemme, hvor alvorlige hændelserne er. Det må politiet vurdere. Det skal vi ikke afgøre i fængslet," siger hun.

Bo Sørensen holder fast i, at hans opgørelse er korrekt: "Det er rigtigt, at vi har holdt uformelle møder om voldsstatistikken, men vi har ikke godkendt, at den officielle statistik gav et fuldt dækkende billede af episoderne i fængslet. Jeg står tværtimod 100 procent inde for vores egen opgørelse, og jeg kan konstatere, at fængslet kun indberetter episoder, hvor der samtidig sker en politianmeldelse. Fængslet indberetter altså ikke de situationer, som man ikke tror, kan føre til en domsfældelse," siger Bo Sørensen.

Han mener, at alle situationer skal med af hensyn til arbejdet med arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen: "Vi kan bruge tallene i det forbyggende arbejde. Her er det vigtigt at vide, hvor store problemerne er."

Det er forbundssekretær for Dansk Fængselsforbund, René Larsen, enig i: "Tallene viser, hvor der er behov for at gøre en indsats. Og når man ikke har tillid til statistikken, så er det også svært at vurdere, om den forbyggende indsats overhovedet bærer frugt. Det er meget uheldigt," siger han.

Samme problemer i Ringe

Også i Statsfængslet i Ringe har man oplevet lignende problemer.

Det siger Erling Grønholdt, som gennem en årrække har været afdelingsformand for Dansk Fængselsforbund.

"I 2007 fandt der for eksempel 29 episoder sted i fængslet, men det var kun 11, som blev indberettet til direktoratet. Det er ikke et enkeltstående tilfælde. Vi har set det samme mønster i flere år," siger Erling Grønholdt.

Erling Grønholdt mener, at der er to årsager til, at fængslet sorterer i anmel-

delserne: "For det første ser det ikke pænt ud, hvis der er for meget vold i en institution. For det andet har ledelsen den holdning, at man kun skal indberette de episoder, hvor man formoder, at den indsatte vil føre truslen ud i livet, og hvor det typisk fører til politianmeldelse."

Men det er ikke meningen: "Statistikken blev ikke indført for at sikre, at straffeloven bliver overholdt, men for at belyse arbejdsmiljøet. Derfor er det vigtigt, at statistikken er så retvisende som muligt. Den opfattelse bliver i øvrigt bakket op af politiet, som vi har haft møder med," siger Erling Grønholdt.

Han understreger, at problemerne omkring indberetningen er ved at være løst i fængslet, men at det stadig er et problem, at det er en leder, som undersøger, om en trussel er så alvorlig, at den skal indgå i statistikken.

"Lederen kan ikke vurdere, om den enkelte har følt sig truet. Det er alene noget, medarbejderen kan vurdere. Det giver modvilje, når man ikke bliver taget alvorligt. Medarbejderne føler, at der ikke bliver lyttet til dem i en situation, hvor de haft en negativ oplevelse," siger han.

Afdelingsleder Tommy Holst i Statsfængslet i Ringe bekræfter, at ledelsen vurderer de enkelte episoder, inden man indberetter dem til direktoratet: "Ja, der er en ledelsesvurdering, men jeg oplever ikke, at der er forskel på vores opfattelse og medarbejdernes opfattelse af episoderne. Vi taler med medarbejderen om hændelsen. På baggrund af denne samtale, vurderer vi, om episoden skal indberettes," siger Tommy Holst.

Han mener derfor ikke, at der er et problem i fængslet: "Jeg holdt et møde med Erling Grønholdt i februar 2008. Her aftalte vi, at vi løbende skulle drøfte sager og orientere hinanden om indberetningen. Jeg forstår derfor ikke den nye kritik," siger han.

Kriminalforsorgens definition på en trussel

"Med trusler menes dels handlinger og væremåder med eller uden våben eller andre genstande, dels verbale, nonverbale eller skriftlige ytringer, som man skræmmer med, eller hvor man markerer en mulig brug af vold. Ytringen eller handlingen skal implicere en underforstået påstand eller markering af, at gerningsmanden vil kunne tænkes at opfylde trusselhandlingens indhold."

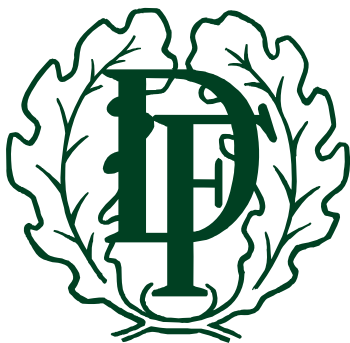
Erling Grønholdt mener, at problemer omkring indberetning skyldes en uklar definition af, hvad der opfattes som en trussel.

"Personalet oplever ofte indirekte trusler, men de falder ikke ind under den officielle definition på en trussel. Den officielle opfattelse er, at en trussel skal være direkte. Altså at den indsatte har tænkt sig at gennemføre truslen. Men jeg skal hilse at sige, at indirekte trusler også er med til ødelægge det psykiske arbejdsmiljø i fængslerne. Definitionen bør derfor være mere operationel i dagligdagen," siger Erling Grønholdt.

Direktoratet: Alt skal indberettes

I personalekontoret i Direktoratet for Kriminalforsorgen understreger Lars Rau Brysting, at alt, som lever op til de officielle definitioner på vold og trusler, skal indberettes til direktoratet: "Hvis episoderne falder inden for vores regelsæt, så skal det indberettes," siger souschefen. Han oplyser, at direktoratet for nylig har sendt en opfordring ud til alle tjenestesteder, om at de skal indberette alle trusler. ■

Af Søren Gregersen

Vold og trusler i Nyborg Statsfængsel i 2008 ifølge tillidsmand Bo Sørensen

- 1) 09/01-08: To fængselsfunktionærer trues af indsat
- 2) 15/01-08: Unavngiven fængselsfunktionær trues indirekte af indsat
- 3) 16/01-08: Sundhedspersonale trues af indsat
- 4) 16/01-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 5) 18/01-08: Tre fængselsfunktionærer trues af indsat
- 6) 18/01-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 7) 20/01-08: To fængselsfunktionærer trues af indsat
- 8) 28/01-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 9) 28/01-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 10) 29/01-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues samt spyttes på af indsat
- 11) 04/02-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 12) 15/02-08: To fængselsfunktionærer trues af indsat
- 13) 28/03-08: Fængselsfunktionær ringes op og trues på dennes private adresse
- 14) 16/04-08: Fængselsfunktionær kontaktes af tidligere indsat på sin private adresse vedr. hendes job.
- 15) 19/04-08: To fængselsfunktionærer spyttes i ansigtet af indsat
- 16) 02/05-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 17) 04/05-08: Fængselsfunktionær trues af via kropssprog af indsat
- 18) 13/05-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 19) 13/05-08: Vold mod fængselsfunktionær fra indsat
- 20) 17/05-08: Adskillige fængselsfunktionærer forelempes verbalt af indsat
- 21) 19/05-08: To fængselsfunktionærer trues af indsat
- 22) 20/05-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 23) 21/05-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 24) 21/05-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 25) 25/05-08: To fængselsfunktionærer trues af indsat
- 26) 01/06-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 27) 02/06-08: Fængselsfunktionærer opdager skrevne trusler mod personalet på indsatens fællesarealer
- 28) 30/06-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 29) 23/07-08: Fængselsfunktionær trues af indsat, samt forsøg på vold fra samme
- 30) 29/07-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 31) 31/07-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 32) 14/08-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 33) 23/08-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 34) 08/09-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues verbalt, samt trues med smadret flaske af indsat
- 35) 02/10-08: Fængselsfunktionær trues af indsat med billardkugle
- 36) 17/11-08: Fængselsfunktionær finder skriftlige trusler mod navngivent personale
- 37) 18/11-08: Fængselsfunktionærer trues af indsat
- 38) 25/11-08: Fængselsfunktionær trues af indsat
- 39) 25/11-08: Fængselsfunktionær trues af indsat med at få skåret sine fingre af
- 40) 25/11-08: Navngiven fængselsfunktionær trues af indsat
- 41) 09/12-08: Indsat truer med at udlove dusør på navngiven fængselsfunktionærs hoved, samt truer adskillige fængselsfunktionærer. Videre truer indsatte med at klippe fingre af navngiven fængselsfunktionær
- 42) 18/12-08: Navngiven fængselsfunktionær trues af indsat
- 43) 18/12-08: Indsat forsøger at øge vold mod fængselsfunktionær
- 44) 25/12-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 45) 25/12-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 46) 26/12-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 47) 29/12-08: Adskillige fængselsfunktionærer trues af indsat
- 48) 31/12-08: Navngiven fængselsfunktionær trues indirekte af unavngivne indsatte

En sten for meget i rygsækken

Vold og trusler belaster fængselsbetjentene i Nyborg Statsfængsel.

Der er behov for at sætte stærkere ind over for voldsproblemerne i Kriminalforsorgen. Det mener Bo Sørensen, der til daglig er tillidsmand i Nyborg Statsfængsel.

Ifølge tillidsmanden er der i gennemsnit en episode om ugen i fængslet. Og det er alt for mange: "Vi ved selvfølgelig, at det er en risiko, som følger med vores job. Men antallet er for højt. De mange episoder med vold og trusler er med til at forværre det psykiske arbejdsmiljø i fængslet," siger Bo Sørensen.

Det er ikke svært at finde episoder fra fængslet sidste år. I et tilfælde truede en indsat en fængselsbetjent med at udlove en dusør på betjentens hoved og klippe fingrene af en anden betjent. I et andet tilfælde knuste en indsat en sodavandsflaske mod en radiator og truede tre fængselsbetjente med flaskehalsens skårrede ende. I et tredje tilfælde blev en fængselsbetjent ringet op og truet på sin private adresse.

"Vi har alle en rygsæk på ryggen, som fyldes op med negative oplevelser – for nogle bliver det desværre for meget. Én episode mere kan være den sten i rygsækken, som er årsagen til, at man må melde sig syg, og at man til sidst må forlade jobbet," siger Bo Sørensen.

Han efterlyser initiativer, som kan nedbringe antallet af vold og trusler. Et af problemer er alenevagter: "Der er en tendens til, at de indsatte tør gå længere, hvis de står over for en fængselsbetjent, som er alene på vagt. Det er ikke er sjovt, at stå over for 25 hårdkogte indsatte. Det kan gøre kollegaen usikker, og det er de indsatte hurtigere til at udnytte."

Samtidig efterlyser han en hårdere kurs mod de indsatte, som bruger trus-

Tillidsmand Bo Sørensen fra Statsfængslet i Nyborg efterlyser en mere aktiv indsats imod vold og trusler i Kriminalforsorgen.

ler: "Mange af de indsatte er vant til, at vold og trusler fungerer i det miljø, de er en del af. Derfor er det vigtigt, at vi skaber en kultur, hvor der slås hårdt ned over for de indsatte, som bruger trusler som middel. Det skal have en negativ konsekvens, hvis man bruger trusler mod personalet," siger Bo Sørensen.

Personale- og sikkerhedskonsulent Hanne Rasmussen fra Nyborg Statsfængsel er opmærksom på voldsproblemerne. Hun mener dog, at fængslet allerede har gjort meget.

"Der er rigtigt, at vi har fået flere belastede indsatte, hvilket øger risikoen for vold og trusler, men jeg mener, at vi samtidig er blevet langt bedre til konflikthåndtering. Vi har et utroligt dygtigt personale, som er gode til at tackle de indsatte. Det betyder, at kulturen i forhold til de indsatte er meget anderledes i dag, end den var, dengang jeg begyndte i Kriminalforsorgen. Personalet er blevet meget bedre til at rumme de indsat-

te og tale med dem i dagligdagen. Det dæmper op for konflikter," siger sikkerhedskonsulent.

Hun vil gerne have alenevagterne afskaffet, men er dog ikke sikker på, at vagterne øger risikoen for vold: "Helt alene er man ikke, der vil ofte være en overvagtimester eller en sekretær på afdelingen, men det bedste vil selvfølgelig være, hvis man får det afskaffet alle steder," siger Hanne Rasmussen.

Uddannelse af personalet

Ifølge Hanne Rasmussen har fængslet en række kurser, som skal dæmme op for vold og trusler: "Tidligere gik vores kurser mere på selvforsvar, nu er det i højere grad kurser om de indsattes kultur. Vi har for eksempel kurser om indvandrere. Jo større viden vi har om deres baggrund, jo bedre," siger hun.

Hun nævner også, at fængslet er med i et pilotprojekt, som sætter fokus på belastede indsatte.

"Vi har nedsat en arbejdsgruppe med 40 medarbejdere, som skal på et kursusforløb i tre dage. Målet er at blive bedre til identificere og håndtere indsatte med misbrugsproblemer og psykiske lidelser. Vi afholder også en temadag om samme emne," siger Hanne Rasmussen.

Bo Sørensen mener dog ikke, at det er nok: "Det er vigtigt, at der bliver sat flere penge af til seriøs efteruddannelse. Man skal sørge for at holde personalet permanent opdateret. Især er der brug for flere kurser i konflikthåndtering og kommunikation, hvor man bliver bedre til at tolke andre menneskers signaler, lærer hvorledes den gode dialog kan styres til et godt resultat og undgår, at situationer spidser til," siger han. ■

Af Søren Gregersen

Fortsat usikkerhed om tillidsmandsarbejdet

Mange tillidsrepræsentanter har ventet månedsvist på at få afklaret deres arbejdsvilkår.

Dansk Fængselsforbund er bekymret for tillidsrepræsentanternes arbejdsvilkår. Til trods for at der i nogle institutioner er gået næsten et år siden, at tillidsrepræsentanternes aftaler blev opsagt, så mangler stadig nye aftaler flere steder.

Aftalerne har stor betydning for tillidsrepræsentanterne, fordi det er dem, som regulerer, hvor mange tillidsrepræsentanter der må være i hver institution, og hvor mange timer de må bruge på at varetage hvervet på en forsvarlig måde.

For de lukkede fængsels vedkommende er billedet i øjeblikket – det vil sige lige før dette nummer af Fængselsfunktionæren blev sendt til tryk – at der forhandles måned for måned i hovedparten af de syv fængsler. Ingen af stederne får tillidsrepræsentanterne dog den tid, som de mener, der er nødvendig for at kunne varetage jobbet forsvarligt.

Ifølge forbundssekretær for de lukkede fængsler, Ina Rasmussen, har flere fængsler afvist at drøfte tillidsrepræsentanternes tidsregistrering, så den tid, repræsentanterne har fået tildelt, hænger ikke sammen med, hvad de har behov for. Den tildelte tid er derfor udelukkende udtryk for, hvad fængslet mener, det er pålagt at give fri til. Det har medført, at tre af fængslerne har beskåret tillidsrepræsentantarbejde med 75 procent i forhold til tidligere.

"Jeg forstår ikke, at Kriminalforsorgens ledelse fortsat holder store taler om godt arbejdsmiljø og samarbejdet, når man samtidig udhuler vilkårene for medarbejderrepræsentanterne. Det belastar samarbejdsrelationerne, at fængslerne nu forlanger, at tillidsrepræsentanterne skal vide, hvilke opgaver de skal

udføre halvanden måned senere, når de samme fængsler ikke engang selv ved, hvilke møder de vil indkalde tillidsrepræsentanten til," siger Ina Rasmussen.

Og hun fortsætter: "Information til tillidsrepræsentanterne gives generelt alt for sent, hvilket giver vores tillidsrepræsentanter store problemer med mødeforberedelse og planlægning. Når man massivt forringer vilkårene for medarbejdernes repræsentanter, så burde man som minimum kunne forvente, at de almindelige regler for information og mødeforberedelse blev overholdt."

På kanten af samarbejdsaftalen

Også forbundssekretær for arresthuse, René Larsen, er kritisk over for de nye vilkår: "Der blev langt om længe indgået aftale i slutningen af februar for vores tre fællestillidsmænd. Det har været en lang proces, for vores aftaler blev opsagt i maj sidste år. Og der er stadig uklarhed om, hvor mange timer vi får tildelt til organisationsarbejdet."

Han mener, at den lange proces er udtryk for manglende vilje fra arbejdsgiverens side: "Man har ikke været særlig villig til at få en ny aftale på plads. Det har betydet, at vores tillidsmænd i mellemtiden har måttet bruge deres fritid til at varetage medlemmernes interesser. Jeg mener, at arbejdsgiveren har bevæget sig på kanten af, hvad de kan holde til – også i forhold til samarbejdsaftalen," siger René Larsen.

På samme måde er de åbne fængselsrepræsentant utålmodig i forhold til processen. Forbundssekretær Jannie Hallø siger: "Vi mangler stadig aftaler i nogle af de åbne fængsler. Jeg håber, at der snart kommer afklaring de steder, hvor der fortsat er usikkerhed."

Ingen svar fra direktoratet

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke et svar på, hvornår de forventer, at

aftalerne falder på plads. Og man synes, det er rimeligt, at tre fjerdedele af tillidsrepræsentanternes timer er skåret væk i nogle institutioner.

Formand for Dansk Fængselsforbund, Kim Østerbye, er bekymret for om tillidsmandsarbejdet i fremtiden kan varetages på en forsvarlig måde: "Dansk Fængselsforbund forsøger at få afklaret vilkårene de steder, hvor der stadig mangler aftaler, og vi arbejder for at genskabe tålelige forhold for vores tillidsrepræsentanter. Men det forløb, som vi har været igennem, viser, at vi kæmper op ad bakke. Kriminalforsorgens ledelse virker ikke særligt interesseret i, at medarbejdernes repræsentanter har rimelige vilkår. Det er meget skuffende, når man samtidig ved, at vi har masser af arbejdsmiljøproblemer, der skal løses. De problemer løses selvfølgelig bedst, hvis medarbejdere og ledelse har fornuftige rammer at samarbejde indenfor," siger Kim Østerbye. ■

Af Søren Gregersen

"Vi arbejder for at genskabe tålelige forhold for vores tillidsrepræsentanter. Men det forløb, som vi har været igennem viser, at vi kæmper op ad bakke," siger formand for Dansk Fængselsforbund, Kim Østerbye.

Bander skaber utryghed i fængslerne

Den eskalerende bandekonflikt kan mærkes i Københavns Fængsler og Statsfængslet i Vridsløselille. Utryghed og slagsmål mellem rivaliserende bandemedlemmer er blevet en del af dagligdagen.

Den seneste tids øgede bandekonflikt betyder, at landets fængsler og arresthuse modtager flere bandemedlemmer end tidligere. Det kan blandt andet mærkes i Københavns Fængsler og i Statsfængslet i Vridsløselille.

Michael Kaj Jensen, der er afdelingsformand for Dansk Fængselsforbund i Statsfængslet i Vridsløselille, fortæller at stemningen er trykket. Bandekonflikten udgør nemlig et stort sikkerhedsproblem for de ansatte i fængslet.

Et af problemerne er, at personalet ikke ved, hvem der er indblandet, og hvem der hører til hvilke grupper: "Vi har jo selvfølgelig nogle, som ikke lægger skjul på, at de er tilknyttet en bande. Men vi har ikke noget register, som viser, hvem der er tilknyttet hvad. Det gør det svært at håndtere – og det værste er, at det skaber utryghed," siger han.

Michael Kaj Jensen understreger, at Kriminalforsorgen skal have så mange oplysninger som muligt fra politiet. "Det er hamrende nødvendigt, at fængslerne får de informationer, politiet sidder med," siger han og fortsætter: "Vi er nødt til at sætte vores lid til, at politiet deler sin viden med os. Ikke mindst når vi står med en indsat, hvor vi ikke ved, om en udgang til for eksempel Nørrebro indebærer en sikkerhedsrisiko."

Også på Københavns Fængsler, hvor fængselsfunktionær David Jensen er afdelingsformand for Dansk Fængsels-

"Det er vores opgave at støtte og motivere de indsatte til ikke at involvere sig i de her grupper. Men det kan være svært at finde tid til at tale med alle," siger David Jensen fra Københavns Fængsler.

forbund, oplever man stigende problemer med indsatte fra bander.

David Jensen mener, at der er en risiko for rekruttering blandt de indsatte. Det er især et problem i forhold til de helt unge, mener han: "Vi har desværre en del af de helt unge for tiden, fordi der ikke er pladser nok på ungdomsafdelingerne. Det gælder selvfølgelig om at placere dem på en afdeling for sig selv, så de ikke kommer på gårdtur med de hærdede kriminelle."

Man glemmer fængslerne gang på gang

Michael Kaj Jensen har på samme måde en fornemmelse af, at der lurder en del under overfladen på Vridsløselille. Men han mener ikke, man som fængselsbetjent kan gøre andet end at være opmærksom og observere, hvad der sker

på ens afdeling, for eksempel ved at høre om nogle af de indsatte, man har et godt forhold til, ved noget.

"Jeg var selv for nylig på ledsaget udgang med én, der fortalte mig, at miljøet har ændret sig enormt," fortæller han. "Det er tilsyneladende specielt de unge, der har en tendens til at markere sig og spille macho. De har noget, de skal bevise."

Ledsaget udgang på Blågårds Plads

Ifølge Michael Kaj Jensen skaber bandekonflikten utryghed, når fængselsbetjente skal på ledsaget udgang med indsatte. Han forklarer, at ledelsen har meldt ud, hvilke forholdsregler man skal træffe.

"Som fængselsbetjent skal man have øget opmærksomhed på, hvem der eventuelt kunne være indblandet i ban-

dekonflikten. Er man i tvivl, skal man straks kontakte ledelsen eller vores sikkerhedschef. Det, vi skal være særligt opmærksomme på, er, at vi ikke sender nogle ud, som kan risikere at havne i en skudduel," siger Michael Kaj Jensen.

Han nævner Blågårds Plads som eksempel på et område, hvor man har måttet stoppe udgangen fra fængslerne. "Vi har længe haft udgange til en narko-behandling ved Blågårds Plads, men det har vi måttet stoppe, fordi området kontrolleres af en bestemt klike," siger han og fortsætter: "Det er ikke særligt rart at blive udspurgt af mistænkelige personer, når man skal frem til en behandlingsafdeling."

Mangler penge til de unge indsatte

Tillidsmanden fra Vridsløselille er frustreret over, at der ikke bliver tilført flere ressourcer til fængslerne. Det går både ud over arbejdet med de helt unge og med at få identificeret bandemedlemmer, mener han:

"Vi har ikke ressourcer til rådighed til at give de unge ekstra opmærksomhed. Vi har så mange andre opgaver. Den fejl man begår, er, at man giver politiet flere penge til at styrke arbejdet med de unge – men man glemmer fængslerne gang på gang. Og det er ærgerligt, når nu vi har dem siddende her," siger han.

Desuden understreger han, at fængslerne har brug for flere oplysninger fra politiet for at kunne identificere bandemedlemmerne og placere dem på særlige afdelinger: "Det er jo politiets boldgade at få klarlagt, hvad der er gang i." ■

Af Andreas Graae

"Det udgør et sikkerhedsproblem, at vi ikke har overblik over, hvem der tilhører hvilke grupper. Det ligger jo under overfladen og lurer," siger Michael Kaj Jensen fra Statsfængslet i Vridsløselille.

Kriminalforsorgen kender ikke alle bandemedlemmer

Kriminalforsorgen samarbejder med politiet om indsatsen mod bandekriminalitet. Samarbejdet skal blandt andet sikre, at der er overblik over hvilke bandemedlemmer, som sidder i fængsler og arresthuse. Det er dog umuligt at have overblik over alle.

Selvom både politi og Kriminalforsorgen forsøger, så er det svært at identificere alle indsatte, der er tilknyttet kriminelle bander.

Sikkerhedschef i Kriminalforsorgen, Michael Gjørup, siger: "Kriminalforsorgens sikkerhedsenhed foretager løbende en monitoring af de grupperinger, som vi har kendskab til, men på grund af at bandene ikke er så strukturerede i deres organisation og fordi de ikke i nævneværdigt omfang benytter symboler, giver det os nogle udfordringer."

Michael Gjørup mener dog, at Kriminalforsorgen har et rimeligt overblik over situationen. Kriminalforsorgen får nemlig løbende oplysninger fra politiet. Her vurderer man, at der i øjeblikket sker en øget tilstrømning til landets kriminelle bander og rockergrupper.

Ifølge chefen for Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter, Kim Kliver, overvåger politiet et stort antal medlemmer af rocker- og indvandrerbander.

"Vi har kortlagt 944 personer. Dem har vi generelt styr på. Altså hvem de er, hvilken kriminalitet de har begået, og om de er inde for at afsone," siger Kim Kliver.

Han roser samarbejdet med Kriminalforsorgen: "Vi har en meget konstruktiv dialog med den øverste ledelse og sikkerhedsenheden i Kriminalforsorgen omkring bandekriminalitet. Det har udmøntet sig i lokale initiativer i fængslerne."

Politichefen vil ikke komme ind på, hvad der specifikt ligger i initiativerne, men understreger, at en af de ting, man skal undgå, er, at banderne rekrutterer nye medlemmer i fængslerne.

"Vi er opmærksomme på, at de her miljøer har brug for nye soldater, og at fængslerne

"Vi må se i øjnene, at vi ikke længere kun opererer med tre grupperinger: Hells Angels, Bandidos og bander. Banderne er allerede opdelt i to niveauer, og der er en mængde fraktioner banderne imellem," siger Kriminalforsorgens sikkerhedschef Michael Gjørup.

er egnede til rekruttering. Derfor er det vigtigt med samarbejdet på tværs af myndighederne. Vi skal vise, at vi ikke vil acceptere bandekriminalitet. På samme måde er det vigtigt, at indsatte ude i fængslerne ikke tiltvinger sig særlige privilegier," siger Kim Kliver.

Bandemedlemmer spredes

En af de udfordringer, Kriminalforsorgen har, er at undgå, at indsatte fra rivaliserende bander sidder sammen. Om det siger sikkerhedschef Michael Gjørup: "Vi er meget opmærksomme på, hvilke bander der er på konfrontationskurs, og hvem der sympatiserer med hvem. Det er et større puslespil, som ændrer sig løbende. Vi har et tæt samarbejde med institutionerne. Vi forsøger ud fra fortynningsprincippet at sprede bandemedlemmerne rundt om i landets fængsler og arresthuse. Jo færre bandemedlemmer samlet på en afdeling – jo bedre. Det er vigtigt, at de ikke får oparbejdet en status i institutionen og dermed kan lægge pres på andre indsatte."

Ved I, om der foregår systematisk rekruttering i fængslerne?

"Jeg er ikke i tvivl om, at banderekruttering i vores institutioner er noget, som forekommer, vi har bare ikke egentlige beviser for, i hvor stor udstrækning det sker. Der er nok ingen tvivl om, at de nuværende konfrontationer vil tiltrække potentielle medlemmer til de forskellige grupperinger. Derfor er det

også vigtigt, at vi med vores tilstedeværelse er tæt på de indsatte og sikrer en god dialog, så vi hele tiden har føling med, hvad der foregår på afdelingerne," siger han.

Oplysninger til personalet

Hvad gør I for at sikre mest mulig tryghed for personalet?

"Vi samler, koordinerer og formidler så mange oplysninger om de pågældende indsatte, som vi kan få fat i. Desuden forsøger vi at have et generelt overblik over indsatte og episoder, så vi kan sikre institutionerne et så komplet indtryk af trusselsbilledet som muligt. Den daglige sikkerhed skabes af et samspil mellem de ansattes nærvær og opmærksomhed. Sikkerhed ikke er noget statisk, men ændrer sig løbende – noget Kriminalforsorgens personale i øvrigt er fantastisk gode til," siger Michael Gjørup.

Særlige afdelinger

Har placeringen af negativt styrende indsatte på særlige afdelinger påvirket sikkerheden i positiv eller negativ retning?

"Det er vores opfattelse, at disse afdelinger har en gavnlig effekt. Vi har i de seneste år fået nye kategorier og særligt belastede indsatte. For at sikre orden og konsekvens i vores institutioner er det nødvendigt, at særligt farlige eller negativt styrende indsatte kan anbringes i afdelinger med et højt sikkerhedsniveau og udvidet bemanning," siger sikkerhedschefen.

Kan man forestille sig nye særafdelinger eller andre tiltag for at begrænse bandernes indflydelse mest muligt?

"Det kan ikke udelukkes, at vi desværre bliver nødt til at oprette nye særafdelinger. Umiddelbart ikke kun for at begrænse bandernes indflydelse, men hovedsagelig for at kunne placere dem sikkerhedsmæssigt mest hensigtsmæssigt – både i forhold til dem selv, andre indsatte og personalet. Såfremt vi ikke mener at have tilstrækkeligt med lukkede og egnede pladser, så vi kan sprede grupperne, så er det ikke utænkeligt, at vi må se på nye særafdelinger. Vi må se i øjnene, at vi ikke længere kun opererer med tre grupperinger: Hells Angels, Bandidos og bander. Banderne er allerede opdelt i to niveauer, og der er en mængde fraktioner banderne imellem," siger han. ■

Af Søren Gregersen

Politikerne vil have de unge ud af banderne – og fængslerne

Landets politikere står i kø med forslag, der aktivt skal få de unge kriminelle ud af banderne. Mere uddannelse, jobtræning og studievejledning i fængslerne, lyder nogle af budene.

Den seneste tids øgede fokus på bandekonflikten i København har fået de politiske ordførere til at kappes med forslag til, hvad man aktivt kan gøre for at få de helt unge afsonere ud af den kriminelle løbebane.

Midt i marts kom Venstre med en ny og blødere bandepakke som modstykke til hårdere straffe og mere politi. Pakken har fokus på at forebygge, at banderne rekrutterer unge fra fængslerne.

"Målet er at undgå, at for mange unge kommer ind i en kriminel løbebane. Og at dem, der alligevel måtte havne i fængslet, får de bedste muligheder til at komme ud af kriminaliteten igen," siger Venstres retsordfører, Kim Andersen.

Med i pakken er såkaldte exitstrategier – tilbud til de unge i fængslerne, der vil ud af en bande, i form af for eksempel jobtræning og flytning til en anden ende af landet. "Vi foreslår en særlig mentorordning for virksomheder, så de unge kan komme ud af fængslet og få følelsen af et rigtigt arbejdsfællesskab," siger Kim Andersen. Men blandt forslagene er også en skærpelse i form af krav til de unge om at deltage i uddannelse for at få udgang og prøveløsladelse.

Dagen efter, at Venstre kom med sit forslag, overbød Det Radikale Venstre med et udspil, der opfordrede regeringen til at komme med en handlingsplan med uddannelsesgarantier til de indsatte i fængslerne samt flere udslusningspladser.

Kriminalforsorgen skal tilbyde jobtræning og mere undervisning for at få de helt unge afsonere ud af banderne og på ret køl. Det siger Venstres retsordfører Kim Andersen i forlængelse af den nye "bløde" bandepakke, som hans parti kom med i marts.

De Radikales udspil og ønske om mere uddannelse til de unge kom efter, at en ekspert, Ole Hessel fra projektgruppen 'High Five', havde udtalt, at de unge stort set ingen chancer har for at finde en ny løbebane efter endt straf. Det skyldes ifølge Ole Hessel, at alt for mange ikke får taget en uddannelse, og dermed er chancerne for at blive en del af samfundet, når de igen står med ryggen til fængselsporten, meget lille.

Ud af fængslet med de unge

Med i Venstres bandepakke indgår et forslag om at give de unge mulighed for at bytte en kort fængselsstraf til en "opdragelsestur" til søs med Fulton-stiftelsen eller søværnet. For de unge kriminelle er lige så forskellige som alle andre, og derfor skal de også gives forskellige muligheder, mener Kim Andersen: "Vi skal give dem en chance mere. Det kan være, at én har meget bedre af at blive sendt tre måneder til søs med søværnet i stedet for bare at komme i fængsel," siger han.

Og det er en god idé at tænke nyt i forhold til de helt unge kriminelle, mener SSP-koordinator Brian Hjermand fra det lokale samarbejde mellem skole, social-

forvaltning og politi: "De unge er virkelig i risikogruppen," siger han. "De ser ofte op til de ældre kriminelle, der nærmest er konger ude på fængslerne, så selvfølgelig skal de helt unge ikke sidde sammen med hardcore kriminelle."

SSP-koordinatoren mener, det er helt nødvendigt, at man tænker i alternative løsninger i forhold til at bure de unge inde. "For ellers opsøger de bare de nøjagtigt samme miljøer, når de kommer ud igen," siger han og fortsætter: "Mit indtryk er, at der har været pladsmangel på mange ungdomsafdelinger – så de unge i stedet er blevet smidt ind sammen med de hærdede kriminelle. Det synes jeg, er meget ærgerligt." ■

Af Andreas Graae

Tør du nedbryde barriererne?

Spørgsmålet blev stillet til en ambitiøs konference i Tørring torsdag den 12. marts 2009. Værten direktør Torben Schreiber skød konferencen i gang med håb om debat og forandring for unge utilpassede kriminelles fremtidsvilkår. At nedbryde barrierer og skabe bedre udviklingsmuligheder for unge kriminelle, hvis vej tilbage mod det "normale" liv i samfundet er fuld af forhindringer og udfordringer. Emnet blev villigt og engageret debatteret på konferencen hos Schreiber gruppens værested for unge kriminelle, Satellitten.

Konferencen blev indledt af Torben Schreiber, direktør for Schreiber gruppen, med et oplæg omkring de problemstillinger unge utilpassede kriminelle møder på deres vej tilbage i samfundet. Han redegjorde for arbejdet på Schreiber Satellitten, at man her benytter gængse opdragelsesmetoder som redskab til de unges reintegration i samfundet. Torben Schreiber lagde stor vægt på, at de unge mødte samme udfordringer her som på hvilken som helst anden arbejdsplads, at de ikke mødte pædagoger men almindelige kollegaer og ledere. Torben Schreiber appellerede til at konferencens debattører i samarbejde med oplægsholdere skabte en brugbar dialog og debat om nedbrydning af barriererne mod reintegration af unge utilpassede. "For os, her

Bengt Burg blandt konferencens debattører.

hos Schreibers er socialt engagement meget mere end en pensionsordning," sagde Torben Schreiber.

To paneler

Til konferencen havde man valgt at ned sætte to paneler; et ekspertpanel og et smagsdommerpanel. De såkaldte eksperter var 4 unge, Lasse, Simon, Abel og Ahmed alle med tilknytning til Schreiber Satellitten. Torben Schreiber beskrev panelet som bestående af unge med en professorgrad i kriminalitet. De fire smagsdommere var Karsten Høgild fra Kristelig Arbejdsgiverforening, Niels Due Jensen fra Grundfos, Mette Abildgaard fra De Konservative og Poul Dahl fra Venstre. De to paneler kom igennem hele konferencen med input og kommentarer til debatten.

Til at guide eller styre debatten om man vil, var en yderst veloplagt Bengt

Burg og Inge Juul, der ligeledes bidrog med spørgsmål og kommentarer dagen igennem.

Engageret oplæg

Som krydderi til den aktuelle debat var der til konferencen indbudt forskellige oplægsholdere, her i blandt en af de unge, Ahmed Osman, der stod for dagens første oplæg. Ahmed Osman tydeliggjorde for konferencen hvilket konstruktivt ophold han havde haft på Satellitten. Han er nu i gang med en uddannelse som pædagogmedhjælper. Dog kunne Ahmed fortælle at da han skulle finde en praktikplads i Horsens Kommune stødte han på en barriere, straffeattesten. I Horsens Kommune kan man nemlig ikke få en praktikplads uden en ren straffeattest. "Jeg mener det er for dårligt, for hvordan skal vi så komme

Ekspertpanelet giver deres input til debatten med supplerende spørgsmål fra Bengt Burg.

videre," sagde Ahmed Osman. Karina Lorenzen, retsordfører SF, supplerede Ahmed Osman i hans udtalelse. "Det private arbejdsmarked er langt bedre til at håndtere folk med urene straffeattester end det offentlige," sagde Karina Lorenzen. Hun fremlagde desuden hendes bud på en forbedring. Straffeattesten burde opdeles efter relevans, da det ikke er alle domme som har en egentlig betydning for det arbejde man skal udføre. Karina Lorenzen gjorde endvidere i hendes oplæg klart at social ansvarlighed er nødvendig, da de unge på deres vej tilbage til samfundet bliver konfronteret med 2 straffe yderligere ud over den idømte. De møder den uformelle straf, samfundet idømmer dem i og med at de har svært ved at få et job eller uddannelse og de møder den sidste straf i form af gæld til det offentlige, enten på grund af bøde eller erstatnings-

krav. Karina Lorenzen luftede muligheden for at afvikle denne gæld såfremt den unge udviste engagement i reintegration i samfundet. Konkret foreslog hun at man efter 5 år halverede gælden og herefter nedsatte den med 10 % per år.

Imam Abdul Wahid Pedersen var inviteret til konferencen og afgav ligeledes et indspark til debatten. Han lagde særligt vægt på at det offentlige burde se anderledes på de unge når de første gang havde bragt sig selv i klammeri med loven. Han mener at det offentlige bør give dem en chance frem for straf, give dem muligheden for at finde den rigtige vej, dog lagde Imam Abdul Wahid Pedersen ikke skjul på at såfremt den unge ikke forstod at benytte sig af denne chance konstruktivt, så bakkede han fuldt op om straf. Imam Abdul Wahid Pedersen drog ligeledes parallel-

ler til Nørrebro miljø med dets ærgerlige ekskludering af borgere, hvilket han mener, bidrager til skabelsen af hvad han kaldte modborgere.

Ansvarlige Forældre

Kim Andersen (V) konferencens sidste oplægsholder gav udtryk for at tidlig indsats er nødvendig. "Der er ingen unge der bevidst vælger en bane som kriminel, det er et produkt af arv, miljø og tilfældigheder, hvilket derfor kræver en tidlig indsats," sagde Kim Andersen. Han gjorde ligeledes klart at der aldrig har været så mange midler tilgængelige til resocialisering, som der er i disse år. At få reintegreret de unge i samfundet er en vigtig opgave for staten, men Kim Andersen så gerne forældrene mere på banen i forhold til deres børn. Kim Andersen redegjorde på konferencen

Smagsdommerpanelet fra venstre:
Karsten Høgild, Niels Due Jensen, Mette Abildgaard og Poul Dahl.

om et forslag om bøde (Kr. 7.500) til forældrene såfremt deres barn begik kriminalitet. Forslaget havde til formål at tvinge forældre til aktivt at tage del i deres ansvar. Konferencens deltagere reagerede med adskillige modspørgsmål og kommentarer til Kim Andersen, som primært gik på at denne straf/bøde rammer skævt. Kim Andersen fastholdt dog vigtigheden af at forældre udviste større ansvarlighed for deres børn.

Konklusion

Oplæg og indlæg fra konferencens deltagere havde Tor Nørretranders fået til opgave at konkludere på.

"Vi er enige om at straf ikke virker, og at den ufornuftige straf bagefter fører til en udstødning af samfundet," sagde Tor Nørretranders. Han fastslog at alle var enige om at straf ikke virker og spurgte åbent ind til hvordan vi så kommer videre.

"Vi kan vælge det magiske og gøre det til et bedre sted i fællesskab eller vælge det tragiske, det egoistiske, sig selv," sagde Tor Nørretranders.

Workshop

Efterfulgt af konferencen var alle deltagere indbudt til en workshop omhandlende de debatterede emner, hvilket de fleste valgte at deltage i. Workshopens hovedformål var at bidrage til den offentlige debat, samt at påvirke beslutningstagerne på Christiansborg. Ved afslutningen på en begivenhedsrig dag hos Satellitten, valgte workshoppen en såkaldt følgegruppe. Dennes formål er at følge udviklingen inden for integration af utilpassede unge tæt, samt at bidrage til den. ■

Af Michael Meisner

Schreiber Satellitten

Det handler om at begynde på en frisk – langt væk fra den tilværelse, der har givet en skæv start på livet.

Schreiber Satellitten er en privatejet institution for unge mellem 17 og 25 år med sociale problemer, en kriminel baggrund, mindre misbrug, ADHD osv.

Midlet er at skabe en normal hverdag for de unge med et job i en af organisationens egne virksomheder eller hos en virksomhed i lokalområdet, hvor de unge arbejder på lige vilkår med de øvrige ansatte.

Opholdet på Schreiber Satellitten er med til at få seks ud af ti unge på ret køl igen – en sjælden set høj succesrate. De unge bliver hjulpet på vej til et nyt liv, får fodfæste på arbejdsmarkedet og socialt og lever et almindeligt liv.

De går fra at være en social belastning uden fremtid til en social gevinst – med styr på tilværelsen.

Vil du vide mere!

Du har mulighed for at følge debatten samt arbejdet for nedbrydning af barriererne på hjemmesiden

<http://www.schreiber-satellitten.dk>, her er der oprettet en blog til formålet.

Du kan desuden finde en masse information om Schreiber Satellitten.

Schreiber gruppen

Schreiber's er en del af den familieejede Schreiber's Group, der også omfatter Schreiber Tours, en Imerco-butik, samt institutionerne Satellitten og Øvebakken. Virksomheden Schreibers Møbelfabrik I/S blev grundlagt i 1957 af Morten Erik Schreiber og i 1983 indtrådte sønnen Torben Schreiber i ejerkredsen. Dette blev grundlaget for en flad ledelsesstruktur, men meget mere vigtigt; rummelighed på arbejdspladsen og respekt for de svageste i samfundet.

Den sociale forståelse blev igennem 80'erne til en højt prioriteret faktor i virksomhedens

personalepolitik. I 1990 nåede den et niveau, hvor en stor del af opgaverne for ledelsen blev at assistere de svageste i medarbejderstyrken.

I 1992 modtog Schreiber's et tilskud fra Socialministeriet til dækning af omkostninger i forbindelse med det sociale arbejde i virksomheden. I det arbejde, der nu blev udført, blev Torben Schreiber hurtig klar over, at de personer der havde tilknytning til virksomheden, havde flere begrænsninger end arbejdsløsheden. De kunne derfor ikke hjælpes, blot ved at give dem et arbejdstilbud på en otte timers arbejdsdag.

Heraf udsprang idéen til institutionen Øvebakken i 1995. Dette betød, at unge med dårlig social baggrund, kriminalitet og misbrug kunne tilbydes både bo- og jobtræning.

Øvebakkens hidtidige ansvarsområde blev i 2002 overtaget af Satellitten, mens Øvebakken nu koncentrerer sig om volontørtjenesten.

Ahmed Osman, en af de fire unge fra ekspertpanelet deler sit oplæg med konferencen.

Invitation til 9. overregionale justitsmotorcykeltræf 10. - 12. juli 2009 i Tyskland

Vi vil meget gerne invitere danske kolleger, som har interesse i motorcykelsporten til vores 9. overregionale justitsmotorcykeltræf. Mødet og den tilhørende fest er vokset til en stor event i Tyskland og der vil forhåbentlig også være deltagere fra Danmark, Norge, Sverige og Luxemborg. Træffet afholdes i Slesvig-Holsten ved Plöner See i Aschensberg. Prisen for deltagelse (tilmelding og morgenmad) er 25 euro pr. person. Mad kan købes til rimelige priser. **Tilmeldingsfrist den 30. april 2009.** (Det er ingen betingelse at man kører motorcykel for at deltage).

Med venlig hilsen

Martin Austrup

Orga-Team (M. Austrup, R. Bäcker, C. Gaycken, N. Horn og J. Kiesche)

Program

Fredag den 10. juli 2009

- 14:00: Anmeldelse og opstilling af teltene (der er en badesø, så glem ikke badetøjet)
20:00: Velkomsttale "and let the party roll"
Vi har en god DJ og bandet "JUNK FOOD" optræder.
Festen slutter kl. 05.00, og så begynder forberedelsen til morgenmaden.

Lørdag den 11. juli 2009

- 07:00 - 10:00: Morgenmad
09:30: Motorcykelturene starter.
11:00: Program for dem, som ikke er på tur.
15:00: Motorcykelkorso
20:00: Festen begynder på ny. Rockbandet "Rock Roll Gypsy" optræder. Festen slutter kl. 05.00, og så begynder forberedelsen til morgenmaden.

Søndag den 12. juli 2009

- 07:00: Morgenmad og derefter hjemrejse

Se i øvrigt invitationen med kørselsvejledning på dit tjenestested

Yderligere information på www.justizia-kiel.de

SG Justizia Kiel e.V. • Jörn Kiesche • JVA KIEL

Faeschstr. 8 – 12 • 24114 Kiel

E-Mail: Joern.Kiesche@JVAKI.landsh.de • Homepage: <http://www.justizia-kiel.de>

Tlf. Nr.: 0431 – 6796 151

Bankforbindelse: Förde Sparkasse • Blz: 210 501 70 • Kontonr: 14 000 39531

DEBAT

Indlæg til næste nummer af
bladet skal være
redaktionen i hænde senest
den 20. april 2009

Slipset en sikkerhedsrisiko

Af fængselsfunktionær
Karina Holm,
Statsfængslet i Nyborg.

Ja, jeg ved godt der er skrevet en del om slipset, men jeg er nødt til at dele min oplevelse med jer andre.

Der skete jo det vi alle frygtede, nemlig at det skulle gå galt under en magt-anvendelse.

Jeg var vidne til at min kollega blev spændt fast til en indsat under en sikringscelleanbringelse. Indsatte var meget voldsom og i kampens hede blev min kollegas slips spændt fast i håndremmen, og vi var nødt til at løsne den indsatte.

Jeg ved godt at vi er ansat i fast stilling, men det er vel ikke meningen, at dette betyder i en fremoverbøjet stilling og som fastspændt til en indsat.

Jeg blev lidt chokeret over at man ikke bare kunne trække slipset af og jeg mener, at vores sikkerhed lige pludselig blev sat over styr, fordi vi skal gå og udvise autoritet med vores slips om vinteren.

Jeg er ikke en af dem, der ikke vil gå med slipset fordi jeg synes det er ubehageligt, men jeg må nok indrømme at jeg har frygtet, at dette ville ske ved en magtanvendelse.

Jeg mener at vores sikkerhed burde komme i første række og kan godt frygte at mine kollegaer eller jeg står i en situation hvor det går rigtigt galt, og en kollega kommer alvorligt til skade.

Denne gang gik det godt, men hvad med næste gang? ■

NAVNE

"En stor mand" går på pension

Lars Børge Borup, Arresthuset i Nykøbing Mors, måtte den 31. marts 2009, meget mod sin vilje, sige farvel til Kriminalforsorgen. Ca. 36 år har Lars givet sin arbejdsevne til forskellige arbejdspladser i Kriminalforsorgen. Hans karriere startede den 1. maj 1973 i Arresthuset i Grenaa, først som ferieafløser, og overgik så som ekstramedhjælper, da en kollega blev AO-formand. Den 31. januar 1974 synes

Lars, at der skulle nye udfordringer til, hvorefter han den 1. februar 1974 startede på KF.

Her var han indtil 1. november 1975, da han blev ansat på prøve (udstationeret) ved Skive arresthus. Da prøven var overstået blev han den 1. februar 1976 forflyttet tilbage til Arresthuset i Grenaa, hvor han blev indtil først i 1990, hvor arresten lukkede. Forinden nåede han at komme til Grønland, hvor han fik en stilling som overvagtimester ved Anstalten for domfældte i Nuuk fra den 2. januar 1990.

1. januar 1991 blev han udnævnt som anstaltsleder i Julianehåb, hvor han var indtil 31. marts 1993. Tiden på Grønland er en periode som Lars har holdt meget af og gerne fortæller om. Den 1. april 1993 fik han så stillingen som overvagtimester ved Arresthuset i Nykøbing Mors, som han bestred indtil 31. marts 2002, hvor han blev ramt af sygdom og overgik som overvagtimester på fleks. Egentlig skulle Lars have været gået på pension den 31. marts 2007, men personalet var så glade for Lars, at vi kæmpede og vandt en dispensation igennem, som nu desværre stoppede den 31. marts 2009. Det er heller ikke med Lars' gode vilje, at han nu er tvungen til at gå på pension, for han synes selv, han kunne give Kriminalforsorgen og Arresthuset i Nykøbing Mors en hjælpende hånd flere år endnu.

Personalet i arresthuset kender Lars som en dejlig, hjælpsom og arbejdsom kollega. Han er drillesyg, men kan ikke rigtig li, hvis det går ud over ham selv. Så får man et ansigtsudtryk man helst ville undvære, hvis man ikke kendte ham, og så med bemærkningen, "hold din mund". Jo, med Lars har vi haft rigtig mange hyggelige stunder, som vi vil takke dig mange gange for og som vi vil komme til at savne i tiden fremover. Lars, vi vil ønske dig alt mulig held og lykke i årene der kommer og håber du vil nyde dit velfortjente otium. Vi håber dog, at din vej vil falde forbi arresthuset i ny og næ, så vi kan få os en hyggesludder.

På personalets vegne
Henrik Sørensen
Arresthuset Nykøbing Mors

Afs. ID-Nr. 46533
Dansk Fængselsforbund
Ramsingsvej 28A st. th.
2500 Valby

www.danskfaengselsforbund.dk

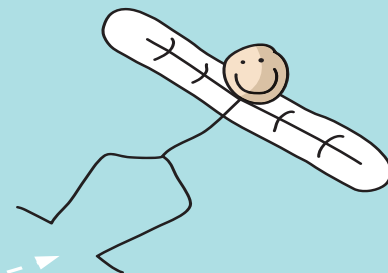
Returneres ved varig adresseændring

MAGASINPOST
STANDARD **B**

Vidste du det?

Køb flybilletten med dit MasterCard,
så er du bedre sikret, hvis
flyselskabet går konkurs.

**Opret dit MasterCard gratis i dag
på www.faengselsforbundsbank.dk
eller ring 3378 1913**

Dansk Fængselsforbund har sørget for
ekstra gode vilkår og masser af fordele til
deres medlemmer gennem et unikt sam-
arbejde med Lån & Spar Bank.

Fængselsforbundsbank